

Raadsinformatiememo

Datum	dinsdag 1 oktober 2019
Ons kenmerk	19.047412
Aan	De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan	
Van	College van burgemeester en wethouders
Steller	Kelly Dijkshoorn
Onderwerp	Raadsinformatiememo Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)

Geachte dames en heren,

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) treedt per 1 januari 2020 in werking. De Wvggz vervangt de Wet bijzondere opsluiting psychiatrische ziekenhuizen (Bopz). De Wvggz regelt dat mensen passende zorg ontvangen als verplichte zorg in de GGZ noodzakelijk is.

Wat verandert er?

Met de inwerkingtreding van de Wvggz veranderen er een aantal zaken:

- binnen de Wvggz is meer aandacht voor preventie, re-integratie en participatie;
- de positie van naasten en familie van de betrokkene wordt versterkt, het wordt mogelijk om op grond van signalen van naasten en familieleden verplichte zorg aan te vragen voor mensen met psychiatrische problematiek;
- verplichte zorg kan ook buiten een GGZ-instelling worden opgelegd, maar als zorgverlening in de eigen omgeving niet lukt of te onveilig is, blijft verplichte opname mogelijk;
- dwang en drang wordt alleen ingezet als laatste redmiddel.

Rol van de gemeente (bij zorgmachtiging en crisismaatregel)

Gemeenten krijgen zowel in de voorbereiding van de zorgmachtiging (voorheen rechtelijke machtiging) als bij het nemen van een crisismaatregel (voorheen in bewaring stelling, IBS) een belangrijke rol. Gemeenten zijn daarnaast ook verantwoordelijk voor het (wettelijk verplichte) overleg met alle ketenpartners.

Zorgmachtiging

Een ieder kan vanaf 2020 bij het college van burgemeester en wethouders melding doen over een persoon die binnen de gemeente verblijft en bij wie, naar inzicht van de melder, verplichte geestelijke gezondheidszorg mogelijk noodzakelijk is. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het in behandeling nemen van deze meldingen en voor het uitvoeren van een verkennend onderzoek binnen 14 dagen naar aanleiding van een melding. Dat betekent:

- het regelen van een meldingsmogelijkheid en in behandeling nemen van meldingen over personen voor wie de noodzaak tot geestelijke gezondheidszorg moet worden onderzocht;
- het verrichten van het onderzoek naar die noodzaak;
- het informeren van degene die een melding heeft gedaan en
- het zo nodig indienen van een aanvraag voor de voorbereiding van een verzoekschrift voor een zorgmachtiging bij de officier van justitie.

Crisismaatregel

Als een crisissituatie zo ernstig is dat de zorgmachtiging niet kan worden afgewacht, dan kan de burgemeester een crisismaatregel nemen. De burgemeester moet betrokkenen in de

gelegenheid stellen om gehoord te worden. Dit kan de burgmeester zelf doen of iemand kan in opdracht van de burgermeester betrokkene horen (dit kan in persoon gebeuren of via een telefoon- en/of beeldverbinding). Met het opleggen van een crisismaatregel kan betrokkene maximaal drie dagen verplicht worden zorg te ontvangen en zo nodig worden opgenomen. Hoe het 'horen' concreet vorm krijgt wordt nader onderzocht.

Ontwikkelingen Noord-Holland Noord, mogelijke rol GGD Hollands Noorden

Onder leiding van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een projectgroep opgericht voor de implementatie van de Wvvgz. In deze projectgroep zitten gemeentelijke vertegenwoordigers (zowel openbare orde als sociaal domein) vanuit de drie centrumgemeenten (Hoorn, Alkmaar en Den Helder), Openbaar Ministerie en Politie, de GGD Hollands Noorden (GGD HN) en de GGZ Noord-Holland Noord. De regiogemeenten zijn vanaf het begin van het implementatieproces betrokken via de centrumgemeenten. De projectgroep heeft voor de invoering van de nieuwe processen een aantal uitgangspunten voorgesteld:

- Uniformiteit in de regio;
- Aansluiten bij bestaande structuren en werkwijzen;
- Eenvoudig en efficiënt.

De beoogde uitvoerder voor het verkennend onderzoek is GGD HN, maar besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. Medio oktober 2019 komt de GGD NH met een voorstel aan de gemeenten waarin de reële incidentele kosten van de voorbereiding en implementatie in 2019 en de structurele kosten van de uitvoering in 2020 en verder staan beschreven. Andere onderdelen van het voorstel zijn: verkennend onderzoek en de verbinding met de huidige OGGZ-taken van de GGD, procesmatige beschrijving van de uitvoering van het verkennend onderzoek en de verbinding met lokale teams. Op verzoek van de gemeenten zal ook de optie om het horen in het kader van de crisismaatregel onder te brengen bij de GGD in het plan worden meegenomen.

Financiën

Voor de gemeentelijke taken en bijbehorende kosten die volgen uit de Wvvgz wordt vanaf 2020 structureel € 20 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor gemeente Schagen komt dit neer op €54.000 per jaar voor 2020 en 2021 en € 55.000 per jaar voor 2022 en 2023. Het is nog niet duidelijk of dit voldoende is om alle gemeentelijke verantwoordelijkheden van de Wvvgz uit te kunnen voeren.

Andere punten van aandacht bij de implementatie van de Wvvgz zijn o.a.:

- Veilige mail: veilige mail die voldoet aan de normen, is nodig voor het uitwisselen van sommige informatieproducten; dit wordt in overleg met ICT opgepakt.
- Informatiesysteem Khonraad: het huidige Bopz-Online wordt aangepast naar een systeem dat conform de Wvvgz werkt. Om dat te bereiken wordt onder andere het 'horen van betrokkene' ondersteund.
- Communicatie: inhoudelijke communicatie over de Wet verplichte GGZ wordt vanuit de VNG georganiseerd.

Informatieavond Wvvgz

Op 28 oktober is er een informatieavond in Den Helder voor de gemeenteraad, waar ook de raad van Schagen voor is uitgenodigd. Hier kan u o.a. over de Wvvgz nader worden geïnformeerd en is er gelegenheid hierover door te praten.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Sigge van der Veek

Meegezonden bijlage

- Verkenning uitwerking meldfunctie en verkennend onderzoek
- Presentatie Wvggz door MIND Ypsilon Veiligheidsavond 17 september 2019